

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ
2012 - 2015

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής εργαζομένων

Θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης

Συνταξιοδότηση γονέων αναπήρων τέκνων

Φεβρουάριος 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Συνταξιοδότηση γονέων αναπήρων τέκνων.....	2
2. Πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίζονται.....	4
3. Οι ισχύουσες ρυθμίσεις για ασφαλισμένους του Δημοσίου, του ΟΑΕΕ και του ΟΓΑ.....	5
4. Αναστολή-διακοπή συνταξιοδότησης.....	6
Πηγές.....	7
Νομοθεσία – Εγκύκλιες.....	7
Συντάκτης.....	7

1. Συνταξιοδότηση γονέων αναπήρων τέκνων

Με ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας (άρθρο 37 Ν. 3996/2011) παρέχεται η δυνατότητα σε γονέα τέκνου Ατόμου με Αναπηρία (ΑμεΑ), ασφαλισμένο σε φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (δηλαδή ΙΚΑ κ.λπ.), να συνταξιοδοτηθεί λόγω γήρατος, ανεξαρτήτως του ορίου ηλικίας και της ημερομηνίας υπαγωγής του στην ασφάλιση, εφόσον:

1) έχει πραγματοποιήσει **7.500** ημέρες εργασίας (χρόνος πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης) και

2) δεν έχει καταστεί ήδη συνταξιούχος οποιουδήποτε ασφαλιστικού φορέα κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου ή δεν θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης, ακόμα και στην περίπτωση που δεν το έχει ασκήσει, από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι διατάξεις αυτές **δεν έχουν κατώτατο ηλικιακό όριο**, συνεπώς ο ενδιαφερόμενος γονέας τέκνου Ατόμου με Αναπηρία (ΑμεΑ) έχει τη δυνατότητα να λάβει σύνταξη με μόνες προϋποθέσεις:

1) τη συμπλήρωση των 7.500 ημερών εργασίας (ασφάλισης) και

2) την αποδεδειγμένη με επίσημα έγγραφα (π.χ. επιτροπής ΚΕΠΑ) αναπηρία του τέκνου του.

Ειδικότερα, για τους γονείς τέκνων Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), εκτός των γενικών προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω, πρέπει επίσης να πληρούνται οι εξής επιπλέον όροι:

1) Το τέκνο να είναι άγαμο και ανάπηρο με ποσοστό 67% και άνω, να μην εργάζεται και να μην νοσηλεύεται σε ίδρυμα με δαπάνη ασφαλιστικού ή άλλου δημόσιου φορέα.

β) Ο έτερος γονέας και σύζυγος του γονέα που ασκεί το δικαίωμα, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης του:

➤ Να έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 2.400 ημέρες εργασίας ή οκτώ (8) έτη πραγματικής ασφάλισης σε φορείς κύριας ασφάλισης ή/και στο Δημόσιο, εκ των οποίων οι 600 ημέρες ή τα δύο (2) έτη να έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία τέσσερα (4) χρόνια.

➤ Να εργάζεται.

➤ Να μην λαμβάνει και να μην έχει θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο.

➤ Να έχει υποβάλει υπεύθυνη δήλωση προς τον ασφαλιστικό του φορέα ή τους φορείς στους οποίους είναι ασφαλισμένος ότι δεν έχει ασκήσει ούτε προτίθεται να

ασκήσει στο μέλλον το δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις των διατάξεων για συνταξιοδότηση λόγω ανάπηρου τέκνου.

- Σε περίπτωση λύσης του γάμου των γονέων του ανήλικου ανάπηρου τέκνου, το δικαίωμα ασκείται από τον γονέα που έχει την επιμέλεια με **αμετάκλητη** δικαστική απόφαση.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, στην περίπτωση των έγγαμων ζευγαριών, ο νόμος παρέχει τη δυνατότητα μονάχα στον έναν από τους δύο γονείς να συνταξιοδοτηθεί κάνοντας χρήση των παραπάνω διατάξεων.

Ενώ, αντίστοιχα, στις περιπτώσεις διαζευγμένων γονέων, το δικαίωμα αυτό μπορεί να ενεργοποιηθεί μόνο ο έχων την επιμέλεια του τέκνου αυτού με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

2. Πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίζονται

Για τη συμπλήρωση των 7.500 ημερών (ή 25 έτη) εργασίας λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος της πραγματικής ή και προαιρετικής ασφάλισης.

1) Δεν επιτρέπεται η συμπλήρωση του χρόνου αυτού με άλλους αναγνωριζόμενους χρόνους παρά μόνο με:

- α) τον χρόνο στρατιωτικής θητείας, που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς,
- β) τον χρόνο γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς και
- γ) τον προβλεπόμενο από την ΕΓΣΣΕ χρόνο απουσίας από την εργασία λόγω κύησης και λοχείας (αφορά τις γυναίκες).

2. Από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει ότι οι ασφαλισμένοι και υπαγόμενοι σε αυτή την ειδική κατηγορία συνταξιοδότησης ΔΕΝ μπορούν να αναγνωρίσουν ως πλασματικό χρόνο ασφάλισης:

- α) τον χρόνο αναγνώρισης σπουδών,
- β) τον χρόνο αναγνώρισης τέκνων,
- γ) τον χρόνο αναγνώρισης ανεργίας και
- δ) τον χρόνο προεγγραφής.

3. Οι ισχύουσες ρυθμίσεις για ασφαλισμένους του Δημόσιου, του ΟΑΕΕ και του ΟΓΑ

1) Για τους άνδρες ασφαλισμένους στο Δημόσιο, γονείς Ατόμων με Αναπηρία (με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω), διορισμένους από 01.01.1983, οι οποίοι θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01.01.2011, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν αφού συμπληρώσουν 25ετία στο 50ό έτος της ηλικίας τους.

Αντίστοιχα, για τις γυναίκες ασφαλισμένες στο Δημόσιο, γονείς Ατόμων με Αναπηρία (με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω), διορισμένες από 01.01.1983 και έπειτα, οι οποίες θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2010, απαιτείται η συμπλήρωση 15ετίας και του 60ού έτους της ηλικίας, ενώ όσες (μητέρες Ατόμων με Αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω) θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01.01.2011, αφού συμπληρώσουν 25ετία, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν στο 50ό έτος της ηλικίας τους· η δεύτερη αυτή κατηγορία ισχύει και για τους «νέους ασφαλισμένους».

2. Για τους ασφαλισμένους στον ΟΑΕΕ γονείς Ατόμων με Αναπηρία ισχύουν ταυτόσημες οι προϋποθέσεις όπως ισχύουν και για τους δικαιούχους αυτής της ειδικής κατηγορίας ασφαλισμένους στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

3. Για τους ασφαλισμένους στον ΟΓΑ γονείς Ατόμων με Αναπηρία απαιτούνται πέραν των γενικών προϋποθέσεων:

α) είκοσι (20) έτη ασφάλισης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον κλάδο κύριας ασφάλισης αγροτών για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2012 και

β) είκοσι πέντε (25) έτη ασφάλισης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον κλάδο για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01.01.2013.

Για τη συμπλήρωση των προαναφερόμενων χρονικών προϋποθέσεων, λαμβάνονται υπόψη ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3232/2004, ο χρόνος διαδοχικής ασφάλισης σε φορείς κύριας ασφάλισης και ο χρόνος που έχει πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση κάθε άλλου κράτους-μέλους της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, καθώς και ο χρόνος που έχει διανυθεί σε χώρα με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει διμερή Συμφωνία Κοινωνικής Ασφάλειας.

Όσον αφορά την προϋπόθεση σύμφωνα με την οποία ο έτερος γονέας πρέπει να έχει συμπληρώσει 2.400 ημέρες εργασίας ή οκτώ (8) έτη ασφάλισης, εκ των οποίων 600 ημέρες ή δύο (2) έτη την τελευταία τετραετία σε φορείς κύριας ασφάλισης ή στο Δημόσιο, τότε στον χρόνο αυτό συνυπολογίζεται και ο χρόνος που έχει πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση κάθε άλλου κράτους-μέλους της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, καθώς και ο χρόνος που

έχει διανυθεί σε χώρα με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει διμερή Συμφωνία Κοινωνικής Ασφάλειας.

4. Αναστολή-διακοπή συνταξιοδότησης

Τέλος, επισημαίνουμε ότι στις περιπτώσεις όπου το παιδί αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχοληθεί, η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η εργασία ή η αυτοαπασχόληση.

Πηγές

- Λαναράς Δ. Κωνσταντίνος (2013), *Η Ασφάλιση στο ΙΚΑ*, Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Στεργίου Άγγελος (2014), *Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης*, Β' έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Γενικό Λογιστήριο του Κράτους – Προϋποθέσεις Συνταξιοδότησης Πολιτικών Υπαλλήλων [www.gsis.gr]
- Ιστοσελίδα ΟΑΕΕ [www.oaee.gr]

Νομοθεσία – Εγκύκλιοι

- Άρθρο 37 Ν. 3996/2011.
- ΕΓΚ Σ40//2014: ΕΓΓΡ. ΙΚΑ 31/1/14: Διευκρ. για τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος γονέων με ανάπηρο τέκνο.
- ΕΓΚ 56/2011: ΕΓΚ. ΟΑΕΕ 56/11: ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΓΟΝΕΩΝ-ΣΥΖΥΓΩΝ-ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Συντάκτης

Ιωάννης Νικ. Παπάς